

POWYBORCZE dylematy

Media

W Stowarzyszeniu Polskich Dziennikarzy Ukrainy im. Karola Szymanowskiego w Kirowogrodzie nastąpiły zmiany: 15 grudnia 2012 roku prezesem został wybrany Serhyj Wiktorowycz Murenec, 29-letni dziennikarz, absolwent kierunku filologii ukraińskiej Państwowego Pedagogicznego Uniwersytetu im. Wynnyczenki w Kirowogrodzie, od lat związany z lokalnymi mediami. Jak i kiedy powstało Stowarzyszenie? Czym chce być w dość „kolorowym” kalejdoskopie polskich mediów na Ukrainie? O starym i nowym prezesie i uczestnikach tego Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie Polskich Dziennikarzy Ukrainy im. Karola Szymanowskiego powstało dwa lata temu w Kirowogrodzie jako zaplecze dla działalności i aktywności dziennikarzy i działaczy, którzy mają polskie pochodzenie względnie nie obca im jest polska tradycja w wymiarze współczesnym, tj. ujawniana tutaj, w pejzażach i klimatach stepów dorzecza środkowego Ingułu i Bohu, na dawnych opisywanych przez Sienkiewicza Dzikich Polach, w mieście Kirowogrodzie, niegdyś Elizawetgradzie, w kirowogradzkim regionie, gdzie już w XIX wieku przyszło żyć w wielonarodowym tyglu także Polakom, emigrantom i przesiedleńcom z obszaru dawnej Rzecz-

pospolitej. Kupowali oni tutaj ziemię w majestacie prawa i przy zachowaniu prawa własności.

O Stowarzyszeniu wiele mówi jego statut. Dwa wymiary pragmatyki: ten współczesny postulat, aby piórem, okiem kamery notować zmieniający się obraz współczesnej ukraińskiej rzeczywistości - obraz jakże dynamiczny i dramatyczny w wielu motywach; inny, historyczny, czyniący jakby zadość tradycji polskich emigrantów, których przesłanie zostało wpisane także we współczesność tego regionu (choć nie „ekspresis verbi” = dobitnie).

Czy rzeczywiście można takie przesłanie wyczytać? Bez wątplenia. Stąd waga postulatów Stowarzyszenia. Szumnie

mówiąc, to postulat tych pokoleń, które nagle odeszły. „Zaginęły na bezdrożach historii”. Głosy tych Polaków można odczytać w werdyktach stalinowskich sądów doraźnych. Skrywają je nie tylko miejscowe archiwa, a potwierdzają ostatnie badania np. Michała Szreffela.

Wciąż mało zajmujemy się okresem wojny domowej 1917-1919, gdzie faktycznie zniknęła „Polska” szlacheckich dworów, zajazdów, pałaców, przeniesione tutaj w kraj Nadnieprański, dawne tradycje sarmackie, szlacheckie. Ceremoniały, zachowania przodków, technologie rolnicze czy kulinarne.

Niektóre te dwory opisał Jarosław Iwaszkiewicz w swoich wspomnieniach, o czym piszą

Robert Papiński czy Roman Romaniuk w biografiiach i w wydanych „Wspomnieniach” autora „Panien z Wilka”.

Tutaj warto przytoczyć przesłanie, które zawarł Stanisław Korwin - Szymanowski, ojciec kompozytora, w swoim testamencie dotyczącym rodzowego gniazda Korwin - Szymanowskich, Tymoszwówki. Pisze w nim swoim synom, że nawet wybaczyłby im indyferentyzm religijny, ale nie brak troski o swoje rodowe gniazdo, ich dom Tymoszwówkę.

ciąg dalszy na str. 3

Z życia ośrodków

Kolęda jednoczy narody...

Z inicjatywy Związku Polaków na Ukrainie w Korosteniu (prezes – Wanda Laskowska) oraz Żytomierskiego Obwodowego ZPU 16 grudnia odbył się w Korosteniu VII Festiwal Polskiej Kolędy na Żytomierszczyźnie.

W ramach festiwalu odbyło się spotkanie przy okrągłym stole, przy którym zasiedli: burmistrz miasta W. Moskalenko, prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków Ukrainy

Wiktoria Laskowska-Szczur, zastępca burmistrza miasta O. Dzyga, kierownik miejskiego wydziału oświaty A. Krasnokutska, kierownik wydziału do spraw rodziny, młodzieży, wychowania fizycznego i spor-

tu I. Grygoruk, kierownik wydziału kultury L. Berkowicz, dyrektorzy szkół, przedstawiciele biznesu, polonijnych organizacji Żytomierszczyzny.

ciąg dalszy na str. 3

W śłobie leży, któż pobieży kolędować małemu Jezusowi Chrystusowi dziś nam narodzonemu?

Spotkania z Adamem

Unia lubelska była oryginalnym przedsięwzięciem politycznym w Europie czasów dominowania już monarchistyczno-absolutystycznego modelu ustrojowego: w wyniku porozumienia szlachty dwóch państw i trzech narodów powstało oto nowe państwo o mocno zdecentralizowanej władzy królewskiej, co wyraźnie zaznaczono poprzez nazwanie go Rzeczą Pospolitą*.

1000 LAT między Dnieprem i Wisłą (20)

Bardzo istotną dla późniejszych pokoleń Litwinów, Polaków i Rusinów żyjących w innych organizmach państwowych, czyli też współcześnie dla Ukraińców, powinna być świadomość wielowiekowej wspólnoty w owym unikalnym organizmie państwowym, jaki był wzorem – mimo tylko szlacheckiego adresata - swobód obywatelskich, a także jakby zwiastunem dzisiejszej integracji europejskiej.

Warto też znać przyczynę pominięcia w nazwie Rzeczpospolita Obojga Narodów narodu Rusinów. Stało się tak dlatego, że spośród trzech integrujących się narodów tylko dwa były politycznie upodmiotowione.

Książęta Rusi po straceniu ciągłości państwowej poprzez najazdy tatarskie (XIII w.), a następnie poddawani brutalnemu ekspansjonizmowi coraz

potężniejszego Wielkiego Księstwa Moskiewskiego, byli bardziej skłonni poddawać się jurysdykcji polskich i litewskich władców, aniżeli jakichkolwiek innych.

ciąg dalszy na str. 4

Dzieci Zespół Wokalny „Dzwoneczki” m. Żytomierz

Kanclerz wielki koronny Jan Zamojski

Białoruś się starzeje

Za miedzą

Ponad jedną czwartą mieszkańców Białorusi stanowią emeryci. Po raz pierwszy od wielu lat liczba osób otrzymujących emeryturę przekroczyła próg 2,5 mln i wyniosła 1 stycznia 2013 r. W sytuacji, gdy liczba ludności kraju stale spada i wynosi - według danych z października 2012 r. - 9,46 mln, odsetek emerytów podniósł się do niemal 27 procent.

Wiek emerytalny na Białorusi wynosi 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn. Niektóre grupy ludności są uprawnione do wcześniejszego przejścia na emeryturę, na przykład pracownicy przemysłu tekstylnego, traktorzyści, pedagodzy, lekarze, matki wielodzietne czy rodzice dzieci niepełnosprawnych. Oficjalne źródła podają, że w dalszej perspektywie podniesienie wieku emerytalnego

nie jest wykluczone, ale na razie „nie jest rozpatrywane”.

W marcu 2012 r. prezydent Aleksander Łukaszenka wydał dekret mający zachęcać do pracy po przekroczeniu wieku emerytalnego. Zgodnie z dekretem podstawa naliczania emerytury dla osób kontynuujących pracę po osiągnięciu wieku emerytalnego będzie wzrastać: po pierwszym roku o 6 proc., a po kolejnych latach odpowiednio o: 14, 24, 36 i 50 proc. Za każdy rok przepracowany powyżej 5 lat od osiągnięcia wieku emerytalnego podstawa będzie wzrastać o kolejne 14 proc.

Według danych białoruskiego Ministerstwa Pracy w roku 2015 na 100 osób pracujących będzie przypadało w kraju 60 emerytów, a w 2020 r. - już 67. Obecnie prawie 15 proc. ludności ma więcej niż 65 lat. Średnia emerytura wynosi 2 mln rubli białoruskich, czyli ok. 1900 hrywiń.

(Utenretniz)

Czytelnicy piszą

Szanowni Państwo!

Z zaciekawieniem i przyjemnością przeglądam w Internecie strony „Dziennika Kijowskiego”, a głównie w zakresie historii i kultury.

Moją szczególną uwagę w 2012 r. zwróciły artykuły w nr 14 (429) - „Śladami najwyższego polskiego odznaczenia wojskowego” i w nr 15 (430) - „Cnocie wojskowej”.

Osobiście śledzę losy tego pomnika upamiętniającego Virtuti Militari i bitwę pod Zieleńcami w dniu 18.06.1792 r. Otóż tak się złożyło, że w dniu 23.10.1999 r. odsłonięto ten obelisk, ale błędnie, gdyż nie w tych Zieleńcach gdzie była wspomniana bitwa.

W Zieleńcach (Żilincy) w rejonie Szepietówka nie było tego obelisku i chyba do dzisiaj nie ma, gdyż ustawiono go omyłkowo w Zieleńcach (Zielenci) w rejonie Starokonstantynów. Te miejscowości są w obwodzie chmielnickim, ale odległe od siebie około 30-40 kilometrów. Stwierdziłem to osobiście, w zdziwieniu, będąc tam na wycieczce w dniach 18-21.07.2007 r.

Od 2008 r. prowadzę w tej sprawie informacyjną i wyjaśniającą korespondencję z Ambasadą Rzeczypospolitej Polskiej w Kijowie, a następnie z Konsulatami Rzeczypospolitej Polskiej

w Kijowie, Lwowie i Winnicy. Jak się okazuje bez odpowiedniej reakcji, poprawiającej obecny stan faktyczny na właściwy historycznie.

Podstawowe informacje w tym zakresie można znaleźć w podręcznikach, encyklopediach i w Internecie, oraz naprawić pomyłkę z poprzednich lat. Jednak okazuje się, że ten zaniedbany historycznie stan rzeczy, jest traktowany nadal jak normalność. O tym świadczy prasowa relacja z organizacji uroczystości w lipcu 2012 r. Zapewne przez kilkanaście lat było wiele innych wycieczek historyczno-patriotycznych, które trafiły przed ten pomnik bitwy, ale w innych Zieleńcach niż miała ona miejsce w 1792 r.

W celu wstępnej orientacji terenowej załączam mapki sytuacyjne (do wglądu w redakcji). Jednocześnie mam przekonanie, że kiedyś pomnik upamiętniający bitwę z 1792r. i Virtuti Militari, będzie odsłonięty we właściwych Zieleńcach w rejonie Szepietówka, na chwałę odznaczonym Kawalerom i ku pamięci potomnych pokoleń. Przekazane informacje można w dobrej wierze wykorzystać na łamach Waszego czasopisma.

Łączę wyrazy szacunku i poważania.

Krzysztof LACHOWICZ

OFERTY DLA MŁODYCH

Europejska Fundacja Młodzieży (EYF) została powołana przez Radę Europy w celu udzielania wsparcia finansowego europejskim działaniom młodzieżowym. Jej celem jest stymulowanie współpracy pomiędzy młodzieżą w Europie poprzez udzielanie wsparcia finansowego działaniom młodzieżowym. Fundacja wspiera działania służące promowaniu idei pokoju, zrozumienia i współpracy w duchu poszanowania praw człowieka, demokracji, tolerancji i solidarności.

EUROPEJSKA Fundacja Młodzieży - granty na międzynarodowe działania młodzieżowe

EYF udziela wsparcia finansowego następującym rodzajom działań realizowanych przez młodzieżowe organizacje pozarządowe (NGO), ich sieci lub inne NGO działające na polu zagadnień dotyczących młodzieży zbliżonych do polityki i działań realizowanych przez Radę Europy:

- ◆ działania edukacyjne, społeczne, kulturalne i humanitarne o charakterze europejskim;
- ◆ działania mające na celu umacnianie pokoju i współpracy w Europie;

◆ działania promujące bliższą współpracę i lepsze zrozumienie pomiędzy młodymi ludźmi w Europie, zwłaszcza poprzez wspieranie wymiany informacji;

◆ działania mające na celu stymulowanie wzajemnej pomocy w zakresie działań kulturalnych, edukacyjnych i społecznych w Europie i w krajach rozwijających się;

◆ studia, badania i dokumentacja dotyczące zagadnień związanych z młodzieżą.

EYF wspiera następujące inicjatywy:

A. Międzynarodowe spotkania młodzieży dla liderów młodzieżowych (kategoria A) - seminaria, konferencje, warsztaty, obozy i festiwale. EYF pokryje maksymalnie dwie trzecie całkowitego kosztu.

B. Działania młodzieżowe inne niż spotkania (kategoria B) - oprócz spotkań, fundacja może wspierać projekty naukowo-badawcze i dotyczące produkcji materiałów informacyjnych i dokumentacyjnych dotyczących młodzieży, np.:

- ✓ specjalistyczne publikacje (np. podręczników szkoleniowych);
- ✓ newslettery lub magazyny produkowane przez międzynarodowe organizacje młodzieżowe lub sieci;
- ✓ kampanie informacyjne;
- ✓ produkcję i przedstawianie materiałów audio-wizualnych;
- ✓ rozwój stron internetowych lub produkcję CD-ROMów;
- ✓ produkcję plakatów, znaczków i naklejek;
- ✓ - projekty badawcze dotyczące spraw młodzieżowych

W ramach tej samej kategorii EFC może także wspierać wizyty studyjne umożliwiające organizacjom młodzieżowym i sieciom organizacji młodzieżowych nawiązywanie kontaktów w Europie i w ten sposób rozwi-

jać współpracę i poszerzać zakres partnerstwa.

C. Administrowanie międzynarodowymi młodzieżowymi organizacjami pozarządowymi i sieciami (kategoria C) - Europejska Fundacja Młodzieży może, przyznać grant na sfinansowanie części ogólnych kosztów administracyjnych międzynarodowych organizacji młodzieżowych i sieci zaangażowanych w działalność na poziomie europejskim.

Fundacja może także - maksymalnie przez trzy lata - współfinansować koszty administracyjne międzynarodowych organizacji młodzieżowych i sieci, aby umożliwić im stworzenie struktur europejskich (kategoria C bis).

Fundacja może także - maksymalnie przez trzy lata - współfinansować koszty administracyjne międzynarodowych organizacji młodzieżowych i sieci, aby umożliwić im stworzenie struktur europejskich (kategoria C bis).

D. Projekty pilotażowe (kategoria D) - spotkania lub działania młodzieżowe, które przyczyniają się do realizacji priorytetowych założeń Rady Europy. Lista priorytetów na rok 2012 znajduje się na stronie internetowej Rady Europy.

Wnioskodawcy muszą re-

prezentować albo międzynarodową młodzieżową organizację pozarządową lub sieć, albo krajową lub lokalną pozarządową organizację młodzieżową lub sieć, albo struktury pozarządowe zaangażowane w działalność młodzieżową w krajach członkowskich Rady Europy. Listę członków można znaleźć pod adresem: www.coe.int

Terminy:

Kategoria C:

- 1 lutego każdego roku.

Kategorie A i B:

- 1 kwietnia dla działań w ramach kategorii A i B mających miejsce pomiędzy 1 stycznia i 30 czerwca następnego roku;

- 1 października dla działań w ramach kategorii A i B mających miejsce pomiędzy 1 kwietnia a 31 grudnia następnego roku.

Dla projektów kategorii D i projektów składanych ad hoc nie ma ściśle określonych terminów. Jednakże z godnie z decyzją Komitetu Programowego (organu decyzyjnego), wszystkie aplikacje ad hoc, w tym projekty pilotażowe powinny być nadsyłane, co najpóźniej, trzy miesiące przed planowanym rozpoczęciem działań, co umożliwi właściwą ich ocenę.

EYF

Ku uwadze młodzieży

Fundacja Młodej Polonii w Warszawie zaprasza młodzież polskiego pochodzenia oraz inne osoby piszące po polsku w wieku od 16 do 24 lat do udziału w IX Międzynarodowym Konkursie Poetyckim 2013 dla młodej Polonii o medal złotego szerszenia oraz w IX Międzynarodowym Konkursie Prozatorskim 2013.

Mottem IX Międzynarodowego Konkursu Poetyckiego są słowa Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego: „Poezja to jest złoty szerszeń, Co kąsa, więc się pisze...”.

IX Międzynarodowy Konkurs Poetycki 2013

Tematy IX Międzynarodowego Konkursu Poetyckiego 2013 do wyboru, wiersze własne, oryginalne w języku polskim, powiązane z wybranymi tematami:

- „Czas, zegar” - 200 rocznica urodzin patrioty i twórcy mechaniki precyzyjnej sławnych zegarków Roberta Patka.
- „Muzyka” - Witold Lutosławski (100. rocznica urodzin) światowej sławy kompozytor i dyrygent.
- „Historia” - Powstanie

styczniowe (150. rocznica) wyrazem polskiego umiłowania wolności, woli odzyskania niepodległego bytu państwowego. Stanowiło ostatni akt wspólnego działania mieszkańców wielonarodowościowej Pierwszej Rzeczypospolitej.

- Uniwersalność poezji, która jest schronieniem.
- Na inny dowolny temat.

Formy literackie i tematy IX Międzynarodowego Konkursu Prozatorskiego 2013:

◆ humoreska, czyli krótkie opowiadanie o zabawnym zdarzeniu, zakończone dowcipną pointą, do 3 stron maszynopisu,

◆ przemówienie na temat gospodarczy, np. podczas debaty w sejmie, do 3 stron maszynopisu.

Na konkurs mogą być przysyłane tylko prace dotąd nigdzie niepublikowane.

Szczegółowe informacje na temat konkursu na stronie:

www.mlodapolonia7.com

Media

Ciąg dalszy ze str. 1

Można się zadumać jak mało zostało po „nagłym odejściu pokoleń”, także po tym „tragicznym rozłamie” między nowymi a dawnymi czasami, jakim był okres Wielkiego Głodu i stalinowskich czystek, po którym także na tych terenach jeszcze „nie mogą obudzić się pokolenia, a duch ich „lichym świeci próchnem”.

Można. Ale można również wyczytać z tych dziejów swoiste przesłanie, uniwersalne, wbrew chichotowi historii. Polacy te ziemie zamieszkiwali de jure, przez cały XIX wiek walczyli o każdą ich cząstkę. Ich obecności i działalność jako ich przesłanie to może być ważne zadanie dla Stowarzyszenia!

Warto podkreślić, że Stowarzyszenie spełnia dopełniającą rolę wobec innych organizacji zasobów masowej informacji na Ukrainie, które w jakikolwiek sposób wiążą się z polską diasporą, w tym zwłaszcza ze Związkiem Dziennikarzy Ukrainy, „Dziennikiem Kijowskim” i innymi. Jednak w odróżnieniu od tzw. organizacji polonijnych Stowarzyszenie chce spełniać „przykładową rolę”.

Chodzi o mechanizmy wyboru i doboru kadry, w tym zwłaszcza prezesów, którzy na ogół, we wiodących organizacjach na Ukrainie, w jakimś zacierzewnieniu wartym lepszej sprawy, wzorem oligarchicznie ustrukturyzowanej ukraińskiej administracji,

w większości są wybierani prawie automatycznie przez zjednaną sobie „marionetki”.

Niedawno taką „marchewką” była Karta Polaka, dawniej drobniejsze rozdawnictwo przywilejów. Działania tym bardziej nikiemne, że w przypadku Polaków na Ukrainie mamy do czynienia z wieloma osobami zastraszonymi, także „rodzinnymi opowieściami o represjach rodziców, dziadków”, słabo wykształconymi, gdyż na wy-

Prezes w SPDU im. Karola Szymanowskiego ma być obierany na dwa lata, wyłącznie na dwie kadencje pod rząd. W rozwinętych demokracjach wymogi dotyczące tego typu organizacji są standardowe i oczywiste, tymczasem bój o zachowanie demokratycznych mechanizmów i „przewietrzenie” kadry, np. w Stowarzyszeniu Polaków Regionu Kirowogradzkiego Polonia trwa w Kirowogradzie już, co najmniej, od 2007 roku,

za którym nie stoi żadna „siła polityczna, organizacyjna”? To także specyfika miejscowa - spadek czasów radzieckich.

Inne postacie założycieli też nie są tuzinkowe, choć może mniej zaangażowane w ruch polonijny. Aleksandr Sikorski, dziennikarz, pracownik Artystycznego Muzeum Regionalnego w Kirowogradzie. Pan Michaił Majewski, dziennikarz, poeta, aforysta, grafik, ciekawy i jeszcze chyba mało znany w Polsce

nych telewizji państwowej, był nawet zastępcą dyrektora, redaktorem naczelnym. Ostatnio w trakcie wyborów pracował w mediach niezależnych.

„Nie zamierzam - deklaruje on - narzucać uczestnikom Stowarzyszenia ścisłego programu działania, bo to się źle kojarzy w naszej jednak bardzo „kontrolowanej” rzeczywistości, gdzie istotny element stanowi nie racjonalny audyt, tylko biurokratyczna drobiazgową kontrola.

POWYBORCZE dylematy

kształcenie w spauperyzowanych polsko-ukraińskich rodzinach brakowało środków.

Ludzie ci także ze względu na pochodzenie byli spychani na prowincję, na wieś, a w radzieckiej rzeczywistości, praktycznie do upadku systemu, ograniczono migrację ludzi między republikami różnymi systemami, także koniecznością posiadania paszportów i pozwoleń wyjazdów.

Działania tych „liderów” polonijnych, co żywo przypominają więc formułę klientelizmu z „dożywnością” funkcją prezesa - patrona, lidera: mechanizmy dobrze znane i opisane np. w niektórych krajach Ameryki Południowej. Zdaniem wielu takie działania zacierają „polską tożsamość”. Jednak inspiracje finansowe i rola przywódcy są niewątpliwie silniejsze, łatwo je ukryć pod pozorem patriotyzmu.

co podkreślali założyciele Stowarzyszenia Polskich Dziennikarzy. Należy do nich pan Witalij Pliński, postać bardzo znana w ruchu polonijnym na Ukrainie, emerytowany inżynier, pracownik naukowy represjonowany w czasach radzieckich, alpinista, niezmordowany działacz ruchu polonijnego, który wywodzi się z wiekowego rodu Plińskich, jacy zamieszkiwali rejon Kaszub.

Stamtąd ród rozszedł się po świecie. Linia „ukraińska”, powstała w XVII wieku, związana była z Zinkowem i okolicą Kamienia Podolskiego. To pan Pliński jest niewątpliwie głosem „sprawiedliwego wołającego na puszczy” - wieloletnim rzecznikiem demokracji instytucji polonijnych na Ukrainie.

Ostatnio Jego głos był słyszany na wyborach miejscowej organizacji polonijnej. Któż dowierza tutaj starszemu Panu,

twórca, głównie rosyjskojęzyczny. Biografie tych osób warto osobno spisać. Do Stowarzyszenia zapisało się około 30 osób z Kirowogradu i regionu. To w większości osoby młode, aktywne. Prezesem - założycielem był pan Witalij Pliński. Jak poprzednio w założonej przez siebie w 1999 roku filii Stowarzyszenia Uczonych Polskich Ukrainy, którego prezesem był przez wiele lat, pan Pliński przekazał pałeczkę młodszemu. „To moja powinność przekazać doświadczenie młodym”. Wybory odbyły się w grudniu.

O nowym prezesie wspominałem już na wstępie. Głos Serhyja Mureńca od pewnego czasu brzmi w lokalnych mediach. Początkowo korespondent tygodnika „Wiadomości - Plus”, od 2007 do chwili obecnej dziennikarz telewizyjny, redaktor wiadomości codzien-

Oczywiście, element łatwy do ominięcia, ale tylko przez wybranych. Liczę, że uczestnicy naszego Stowarzyszenia zaczną pisać projekty i podawać na granty. To otwarcie także ku Europie, ale zdobywamy środki nie dla cudzych, tylko dla swojej wspólnoty i grupy. Chciałbym, aby każdy uczestnik próbował swoich sił, rozwijał talenty. Twierdzę, że niebagatelną, choć może nie do końca uświadomioną rolę wypełnia także w naszym regionie polska kultura i tradycja”.

Andrzej BOBKIEWICZ

e-mail syneria@tlen.pl

Skype: viktorii.rogach

Kontakt z Prezesem SPDU im. K. Szymanowskiego

Муренць Сергій Вікторович

+38(096) 415-58-81

e-mail: murenets_serhiy@mail.ru

SKYPE: werbax123

Z życia ośrodków

Ciąg dalszy ze str. 1

Burmistrz miasta Korostenia W. Moskalenko poinformował obecnych o działaniach podejmowanych przez Radę Miasta, mających na celu wspieranie towarzystw narodowo-kulturalnych, w szczególności polskich, podkreślił owocną działalność Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków Ukrainy we współpracy z jego miejskim oddziałem.

Uczestnicy zebrania debatowali nad problemami związanymi z nauczaniem języka polskiego w miejskich jednostkach oświatowych, możliwością wyjazdu ukraińskich studentów na studia na polskich uczelniach wyższych, realizacją wspólnych polsko-ukraińskich projektów w zakresie biznesu, odpoczynku dzieci miejskich w Polsce, oraz współpracy z partnerskim miastem Krańnik.

Po obradach okrągłego stołu wszyscy uczestnicy spotkania i licznie zebrani mieszkańcy Korostenia udali się do miejskiego Domu Kultury, gdzie miały miejsce przesłuchania VII Festiwalu Polskiej Kolędy. Poziom artystyczny występów oceniało jury pod przewodnictwem Jakuba Prymaczuka.

W programie festiwalu

Kolęda jednoczy narody...

Zespół wokalny „Jaskółka” reprezentował Związek Polaków Ziemi Olewskiej

zabrzmiały polskie kolędy w wykonaniu zespołów z Korostenia: zespół wokalny „Marzenie”, zespół „Rizdwiani Swiata”, wokalne trio w składzie A. Kowalewskiej, L. Kowalewskiej, i Lesi Gongalo; śpiewali także O. Werbyło, O. Garbarb, zespoły ze szkół nr 2 i 3.

Związek Polaków Ziemi Olewskiej reprezentowali: solista E. Łucenko, zespół dziecięcy „Jaskółeczka”, zespół wokalny „Jaskółka” i grupa „Liteja” (pod kierownictwem Diny Chalimonczuk).

Z Żytomierza do zmagają

festiwalowych przystąpiły: grupa „Harmonia” (kierownik - Olena Bociuk), Irina Nawojewa, Zasłużony dla Kultury Polskiej wzorcowy zespół dziecięcy „Dzwoneczki” (kierownik chóru - Jadwiga i Bogdan Poliszczukowie), Zasłużony dla Kultury Polskiej zespół „Poleskie Sokoly” (kierownik - Jan Boczkowski).

Już po raz drugi w festiwalu wzięły udział zespoły działające przy Winnickim Kulturalno-Oświatowym Związku Polaków Ukrainy - trio „Ażur” i zespół wokalny „Srebrne Głosy” pod

kierownictwem Iryny Godnej.

Po raz pierwszy na festiwalu zabrzmiały kolędy w języku niemieckim, które wykonały przedstawiciele niemieckiego towarzystwa „Widergeburt” (kierownik - Olga Antoniuk).

Do wszystkich uczestników festiwalu bardzo serdeczne słowa skierowali burmistrz Korostenia W. Moskalenko, Konsul Generalny RP w Winnicy Krzysztof Świderek oraz prezes ŻOZPU Wiktoria Laskowska-Szczur.

Również w Żytomierzu 14 grudnia odbyły się festiwalowe eliminacje, w których wzięły udział: wokalny zespół „Akwarrelki” (kierownik W. Dobrowolska), dzieci i młodzież ze szkół nr 17 i 23, oraz uczniowie ze szkółki sobotnio-niedzielnej języka polskiego, duet skrzypcowy Danyło Walko i Anastazja Apeksymowa z żytomierskiej szkoły muzycznej nr 5 (kierownik A. Giria, akompaniator

A. Kobernyk), i inni. W sumie w przesłuchaniach uczestniczyło 35 zespołów i pojedynczych wykonawców.

Festiwal nieustannie przyczynia się do odrodzenia tradycji narodowych, które otrzymaliśmy w spadku po ojcach. Wszystkie zespoły otrzymały okolicznościowe nagrody i podarunki.

Projekt zrealizowano przy wsparciu Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” ze środków otrzymanych z Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w ramach konkursu „Współpraca z Polonią i Polakami za Granicą”

Uczestnicy Festiwalu wykazali się wysokim poziomem artystycznym w wykonaniu kolęd i pastorałek. Laureatami tegorocznej edycji Festiwalu zostali: zespół dziecięcy „Jaskółeczka”, zespół wokalny „Srebrne głosy”, oraz Iryna Nawojewa. W nagrodę pojadą do Polski, aby reprezentować Ukrainę na Międzynarodowym Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Będzinie oraz w Koncercie „Kolędniczy z Żytomierza” pod Honorowym Patronatem Marszałka Śląska Adama Matusiewicza.

Życzymy powodzenia!

A. PIWOWARSKI

(tłum. ks. J. Giżycki)

Spotkania z Adamem

Ciąg dalszy ze str. 1

Dzięki temu w chwili zawierania Unii lubelskiej aż 2/3 Wielkiego Księstwa Litewskiego i połowę Królestwa Polskiego stanowiły ziemie ruskie. Należy podkreślić, że wówczas na Litwie i w Polsce nie tylko szanowano prawa i tradycje Rusinów, ale także sprzyjano ich ambicjom politycznym. Naturalnym tego efektem była obecność wśród posłów, współpracujących w 1569 r. w Lublinie Rzeczpospolitą Obojga Narodów, wielu Rusinów.

Flaga Rzeczypospolitej Obojga Narodów

Po śmierci bezdzietnego króla Zygmunta II Augusta władców wybierano drogą wolnej elekcji. Blisko półtora roku trzeba było dla dokonania pierwszej elekcji. 13 XII 1573 r., na Rynku Starego Miasta w Warszawie, wybrano Annę Jagiellonkę na króla Polski i wielkiego księcia Litwy.

Był to wybór bardziej z pobudek sentymentalnych niż pragmatycznych - Annie (1523-1596), siostrze zmarłego króla i starej pannie w chwili koronacji, już na drugi dzień po ceremonii „przydano na małżonka” księcia siedmiogrodzkiego Stefana Batorego (ur. 27 IX 1533),

Maksymiliana II Habsburga, który miał swoich zwolenników m.in. w Wielkim Księstwie Litewskim i Prusach Królewskich. Jednak król Batory, który uwielbiał wojowanie (dużo bardziej od uciech dworskich, także małżeńskich - ponoć tylko trzy razy zachodził do alkowy królowej), szybko zmusił swoich przeciwników wewnętrznych do uznania nowego władcy, a księcia pruskiego Albrechta Fryderyka Hohenzollerna nawet do złożenia przysięgi wierności.

Wyłamał się z niej patrycjat Gdańska, ważnego portowego grodu korzystającego ze znacznej niezależności. Ponieważ pozwolił sobie na nie wpuszczenie Batorego do miasta, ten 20 IX 1576 r. wprowadził jego ekonomiczną blokadę, kierując cały spław polskiego zboża do portu w Elblągu. W trzy tygodnie później, po śmierci Maksymiliana II, dalszy opór portu stał się już wprawdzie bezcelowy, ale niespodziewanie dla obu

Rzeczpospolita Obojga Narodów w 1569 roku

Obszar Królestwa Polskiego i Litwy wynosił ponad 800 tys. km² i było to największe mocarstwo w Europie Wschodniej. W 1618 osiągnęło maksymalny zasięg terytorialny wynoszący 990 tys. km. Liczba ludności wynosiła od 6,5 mln w 1569 do 14 mln w 1772. Panującym ustrojem była demokracja szlachecka, a głową państwa król elekcyjny.

i utraconej jeszcze w 1563 r. ziemi połockiej. Przeprowadził trzy zwycięskie kampanie zaczepne na terytorium państwa

i toporki do budowy mostów i umocnień połowych). Korzystał także z bardzo przydatnej w zdobywaniu twierdz formacji

1000 LAT między Dnieprem i Wisłą (20)

Nie było jednak - niestety - żadnych podstaw prawnych, ani też zapewne woli politycznej z jakiegokolwiek strony, aby ci posłowie mogli stworzyć odrębną reprezentację swojego, tego jakże w tamtej sytuacji ważnego, trzeciego narodu. Istnienie takowego i jego znaczenie zostało wszak zaakcentowane w unijnych postanowieniach pozostawieniem na Litwie języka ruskiego jako urzędowego oraz podjęciem szeregu korzystnych wobec szlachty ruskiej decyzji, m.in. dotyczących jej zrównania się, co do przywilejów, ze szlachtą koronną.

Istotną, wymagającą podkreślenia, rolę w integrowaniu trzech narodów odegrał król Zygmunt II August, który potrafił doprowadzić konflikto- we na ogół relacje między litewskimi opozycjonistami a polskimi konserwatystami do stanu negocjacyjnej gotowości. Lubelski sukces zaistniał w osłabionej niemal chwili, bo trzy lata później Zygmunt August zmarł (7 VII 1572), i to bezpotomnie. Na szczęście pozostał po sobie silne państwo z niezłe ucylizowaną elitą, która odznaczała się wysoką kulturą polityczną i znaczącym poczuciem odpowiedzialności za swój kraj.

Rzeczpospolita istniała dwa stulecia, targana licznymi wojnami i wewnętrznymi konfliktami oraz osłabiana odśrodkowymi poczynaniami Litwy czy też partykularną postawą książąt Rusi, a także fermentem wyznaniowym i anarchią w okresach bezkrólewia.

Batory pod Pskowem. Jan Matejko

który stał się faktycznym władcą Rzeczypospolitej.

Zaślubiny Anny i koronacja Batorego odbyły się 1 V 1576 r. w katedrze wawelskiej. Ten fakt spotkał się z dezaprobatą sił pragnących posadzić na polskim tronie austriackiego arcyksięcia

stron car Iwan IV Groźny na czele 40-tysięcznej armii rozpoczął akcję odebrania Rzeczypospolitej Inflant.

W tym stanie rzeczy Batory zmuszony był zaniechać dalszej presji na zbuntowane miasto. W zamian za zniesienie niektórych

dolegliwości, Gdańsk uznał nowego władcę i wypłacał mu subsydia tak przecież potrzebne na nową wojnę z Moskwą. 16 XII 1577 król uroczystie wjechał do miasta i przyjął przysięgę wierności od rady miejskiej.

W 1579 r. król Stefan Batory rozpoczął wojnę o odebranie zagarniętych przez Rosję w poprzednim roku Inflant

rosyjskiego, do których zmobilizował przeciwko 200-tysięcznej armii rosyjskiej ok. 48 tys. żołnierzy wraz z silną artylerią oblężniczą.

Batory zreorganizował wojsko (utworzono piechotę wybraniecką wyposażoną w rusznice

piechoty węgierskiej. W czasie pierwszej kampanii zdobył w sierpniu 1579 r. Połock.

Druga kampania, przeprowadzona w 1580 r., doprowadziła do zdobycia Wielkich Łuk. Wojskom polskim poddały się zdemoralizowane załogi Wielizy i Uświatu.

Dzięki zaciągnięciu pożyczki u książąt Rzeszy i przekazaniu 2/3 cła ryskiego na rzecz skarbu królewskiego, mógł Batory przeprowadzić już w 1581 następną kampanię, podchodząc w sierpniu pod mury Pskowa. Batory oblegał bezskutecznie to miasto przez sześć miesięcy.

Jednakże na skutek wyczerpania i odcięcia wojsk moskiewskich w Inflantach, car Iwan IV zaproponował zawarcie pokoju. Przy mediacji dyplomaty watykańskiego Antonia Possevina, wojna zakończyła się w styczniu 1582 roku podpisaniem rozejmu w Jamie Zapolskim, w wyniku którego Rzeczpospolita odzyskała prawie całe Inflanty i Połock, a wojska Iwana IV zmuszone były do opuszczenia terytorium Inflant.

Plany Iwana IV zdobycia przez Rosję dostępu do Bałtyku, czyli Europy, legły w gruzach. Skutecznie opóźniło to proces wzrostu hegemonii państwa rosyjskiego w regionie o prawie sto lat. Najbliższym współpracownikiem i wiernym sojusznikiem króla w okresie jego panowania w Polsce był kanclerz wielki koronny Jan Zamojski. Niezmiernie utalentowany, przyczynił się do politycznych i gospodarczych sukcesów

Iwan Groźny i jego niania (Carl Wenig)

Zaślubiny Anny Jagiellonki i Stefana Batorego

Zygmunt II August

króla, a także wojskowych, jako hetman wielki koronny. W czasie swego urzędowania, Jan Zamoyski stał się jednym z najbogatszych magnatów w Europie będąc także wielkim mecenasem sztuki.

Król szczególnie szanował edukacyjne działania zakonu jezuitów. Popierał zakładanie przez nich kolegiów w Polocku (1579), Rydze (1581), Dorpacie (1583), Grodnie i Nieświeżu.

W 1579 r. podniósł wileńskie kolegium jezuickie do godności Akademii Wileńskiej. Była to

Herb województwa ruskiego. W jego skład wchodziły Ziemia: halicka, lwowska, przemyska i sanocka. Stolicą województwa był Lwów, sejmiki generalne województwa odbywały się w Sądowej Wiszni

wtedy druga uczelnia wyższa w Rzeczypospolitej, a jej pierwszym rektorem został Piotr Skarga. W czasach II RP wileńska wszechszkoła nosiła imię swego założyciela.

Stefan Batory był gorliwym, ale i tolerancyjnym katolikiem, był przeciwny ograniczaniu swobód wyznaniowych. Zmarł 12 XII 1586 r. w Grodnie, spoczął w Katedrze Wawelskiej w Krakowie.

Adam JERSCHINA
adam.jerschina@onet.pl
C.d.n.

*) Rzecz Pospolita – taka była pierwotna pisownia późniejszej Rzeczypospolitej, jako wierne tłumaczenie słów łacińskich: res = rzecz; publica = wspólna (po społu), publiczna. Warto w tym miejscu przypomnieć, że kiedyś „rzecz” oznaczała m.in. „sprawę”, tak więc „rzecz pospolitą” należy rozumieć jako „wspólną sprawę”.

Edukacja

Baśń, sprawiając dziecku przyjemność, dostarcza mu objaśnień dotyczących jego psychiki i wspiera rozwój dziecięcej osobowości. Przekazuje ona swój sens na tak wielu poziomach i wzbogaca życie dziecka na tyle sposobów, że żadna książka nie jest w stanie zdać z tego w pełni sprawy.

Baśnie wzbogacają życie dziecka i wnoszą w nie atmosferę cudowności. Właśnie dlatego, że dziecko nie bardzo wie, jak to się dzieje, że opowieści te mają dla niego tyle czaru.

„Czerwony Kapturek to była moja pierwsza miłość. Czulem, że gdybym mógł poślubić Czerwonego Kapturka, żyłbym w doskonałym, błogim szczęściu” – to zdanie Dickensa jest świadectwem, że podobnie jak niezliczona liczba dzieci wszystkich czasów na całym świecie, pozostawał on pod przemożnym urokiem baśni.

Baśnie pomagają dziecku w odkrywaniu własnej tożsamości i własnego powołania, wskazując zarazem, jakich potrzebuje ono doświadczeń, aby rozwinąć swój charakter. Dają do zrozumienia, że pomyślne, pełne satysfakcji życie dostępne jest każdemu, mimo życiowych przeciwności – lecz jedynie wówczas, gdy nie ucieka się przed pełnymi niebezpieczeństwami życiowymi zmaganiem, bo tylko one pozwalają odkrywać nasze prawdziwe „ja”.

Opowieści te przekazują dziecku obietnicę, że jeśli zdobędzie się na odwagę, aby tego rodzaju poszukiwania – pełne trwóg i prób – podjąć, wesprą je dobre moce i odniesie zwycięstwo.

Literatura bawi i naucza

Przeważająca część tzw. „literatury dziecięcej” stara się albo bawić, albo pouczać, albo łączyć naukę z zabawą. Lecz większość tych książek ma treść

dość płytką, nie dają one dziecku nic istotnego. Zdobywanie określonej sprawności, takiej jak umiejętność czytania, staje się bezwartościowe, jeżeli poznawane dzięki niej treści nie wnoszą nic ważnego do naszego życia.

Baśnie mówią znacznie więcej niż jakikolwiek inny rodzaj opowieści dostępnych dziecku o wewnętrznych problemach istoty ludzkiej i właściwych sposobach radzenia sobie z jej trudnym położeniem w każdym społeczeństwie. Dziecko ma nieustannie do czynienia z otaczającym je społeczeństwem, własne życie wydaje się często dziecku niepojęte, dlatego tym bardziej potrzebuje ono sposobności, by móc lepiej zrozumieć siebie w otaczającym świecie. Dlatego trzeba mu pomóc w pewnym uporządkowaniu chaotycznych emocji. Współczesne opowieści dla dzieci przeważnie wymijają owe problemy egzystencjalne, mimo że są one najważniejsze dla nas wszystkich. „Bezpieczne” opowieści współczesne nie mówią nic o śmierci i starości, o ograniczeniach naszej egzystencji i pragnieniu życia wiecznego. Baśń, przeciwnie, konfrontuje dziecko w uczuciowy sposób z podstawowymi kłopotami egzystencjalnymi człowieka.

Baśń upraszcza wszystkie sytuacje

Wszystkie postacie zostają w niej zarysowane z wielką wyrazistością. Szczegóły zaś – jeśli nie mają naprawdę istotnej wagi – są pomijane. Bohater baśniowy reprezentuje określony typ, a nie niepowtarzalny indywidualizm. W baśniach niegodziwość jest równie wszechobecna jak cnota. Praktycznie w każdej baśni w jedne postaci i ich uczynki wcielone zostaje dobro, w inne -

zło; podobnie wszechobecne jest dobro i zło w życiu, a skłonność do jednego i drugiego przejawia się w każdym człowieku.

Zło przedstawia się w baśniach w sposób, który go nie pozbawia atrakcyjności – symbolizowana jest przez potęgę olbrzyma czy smoka, moc czarownicy, przebiegłość królowej w Królowie Śnieżce – i często zyskuje chwilową przewagę. W wielu baśniach uzurpatoro-

Ponieważ w umyśle dziecka dominuje biegunowość, charakterystyczna jest ona także dla baśni. Postać jest albo dobra, albo zła; nie pośredniego nie istnieje. Jeden z braci jest głupi, drugi mądry. Jedna z sióstr jest cnotliwa i pracowita, pozostałe są niegodziwe i leniwe. Jedna jest piękna, pozostałe są brzydkie. Ukazywanie postaci tak biegunowo przeciwnych pozwala dziecku łatwiej uchwycić zachodzącą między nimi różnicę.

Toteż obecnie jest rzeczą jeszcze ważniejszą niż w czasach, kiedy baśnie powstały, aby dostarczać dziecku obrazów, w których bohater, zmuszony samotnie wyruszyć w świat i nie wiedząc początkowo nic o tym, co najważniejsze, znajduje w świecie bezpieczne miejsce, do którego zdążył właściwą drogą z głęboką wewnętrzną pewnością.

Osamotnienie w baśni i życiu

Podobnie jak współczesne dziecko, które często czuje się osamotnione, bohater baśniowy przez pewien czas również jest osamotniony. Los owych bohaterów przekonuje dziecko, że może czuć się – podobnie jak on – odrzucone i opuszczone w świecie, błądząc w nim po omacku, ale że będzie – również jak on – krok po kroku prowadzone w życiu i otrzyma potrzebną pomoc.

Współcześnie, w jeszcze większej mierze niż dawniej, dziecko potrzebuje dodających odwagi obrazów, w których istota ludzka mimo swego osamotnienia może nawiązać z otaczającym światem więzi pełne dla niego znaczenia i wartości.

Marta KUSTEK

wi udaje się na pewien czas zająć miejsce bohatera – jak w przypadku niegodziwych sióstr w Kopciuszku.

W baśniach, jak w życiu, kara lub obawa przed karą jedynie w bardzo ograniczonej mierze powstrzymuje przed popełnieniem zbrodni. Przeświadczenie, że zbrodnia nie popłaca, jest o wiele lepszym środkiem zapobiegawczym, toteż w baśniach postać niegodziwa zawsze ponosi klęskę.

Postacie baśniowe nie są ambiwalentne

Nie są zarazem dobre i złe, jak my wszyscy w życiu realnym.

Warto wiedzieć

Będzie nowy banknot - 5 euro

We Frankfurcie nad Menem w salach tamtejszego Muzeum Archeologicznego prezes Europejskiego Banku Centralnego (EBC) Mario Draghi zaprezentował wizerunek nowego banknotu o nominale 5 euro.

Banknoty euro pierwszej serii pojawiły się w obiegu 1 stycznia 2002 roku, na zmianę więc zdecydowano się po jedenastu latach. Celem zmian ma być udoskonalenie zabezpieczeń chroniących banknoty przed fałszerstwem oraz łatwiejsze ich rozpoznawanie przez użytkowników.

Na razie zostanie wprowadzony do obiegu jedynie banknot o nominale 5 euro. Stanie się to 2 maja br. Pozostałe nomi-

nały będą wprowadzane stopniowo. Nowa seria banknotów nosi nazwę „Europa”, od imienia mitycznej Europy, córki króla Fenicji, uwiedzionej, a następnie uprowadzonej przez Zeusa na Kretę. Wybrano tę postać, gdyż kojarzy się ona z nazwą naszego kontynentu, a jedno-

cznie nadaje banknotom ludzki wymiar – na banknotach pierwszej serii znajdowały się tylko przedstawienia budowli. Wizerunki Europy znajdować się będą na niektórych elementach wprowadzanych do obiegu nowych banknotów.

PIN

КУПОН
БЕЗКОШТОВОГО ОГОЛОШЕННЯ
(не більше 20 слів)
Мова оголошення:
(підкреслити) польська,
українська, російська.
Приклейте купон на Ваше
оголошення та надішліть за
адресою: 01033, Україна,
Київ, вул. Сакаганського,
40/85А
"Dziennik Kijowski"

TRWA
PRENUMERATA
„Dziennika
Kijowskiego”
na 2013 rok.
Индекс передплати
30678.
УКРПОШТА

Nowe horyzonty rozwoju zarysował nie kto inny, jak sam prezydent Władimir Putin, 12 grudnia br. w przeszło godzinny exposé, w obecności całej elity władz rosyjskich.

Nastrój, jak ongiś na XXII Zjeździe KPZR, co akapit to burzliwe oklaski, choć część uczestników słuchała, jakby była na tureckim kazaniu, bo część myśli przypominała nieco cytaty z ksiąg świętych, że teraz będzie wszystko dla dobra człowieka i silnej Rosji.

Zarysowany w sposób kompleksowy program rozwoju społeczno-gospodarczego Rosji na najbliższe sześć lat – miał charakter merytorycznie ciekawy, a dla uczestników spotkania – zadaniowy. Wskazywał podstawowe kierunki rozwoju i warunki ich realizacji, choć jeszcze bez niezbędnych szczegółów.

Regiony wschodnie – perspektywą i priorytetem

Ujmując syntetycznie, całość założeń programowych podporządkowana jest idei wzrostu gospodarczego oraz celom społecznym, tj. poprawie warunków życia społeczeństwa.

Może nie było w prezydenckim exposé zaskakujących czy rewelacyjnych pomysłów, ale niektóre godne są wyróżnienia i odnotowania. A do nich zaliczyć trzeba by stanowcze podkreślenie potrzeby „decentralizacji” potencjału i rozwoju gospodarki rosyjskiej w układzie terytorialnym, czyli w sposób priorytetowy potraktowanie regionów wschodnich, a więc na wschód od Uralu, po Władywostok i Kamczatkę. W tych to regionach „drzemie” olbrzymi potencjał surowcowy kraju, który czas najwyższy

WARSZAWSKI serwis Mikołaja
ONISZCZUKA prezentuje:

Nowe horyzonty rozwoju Rosji

uruchomić, poprzez inwestycje i przetwórstwo, a także stworzenie dobrej infrastruktury transportowej.

Co więcej, chodzi o stworzenie zachęcającej infrastruktury komunalno-bytowej dla ludności. Dotyczy to też stworzenia korzystnych warunków do rozwoju potencjału intelektualnego, a więc szkół wyższych i ośrodków naukowo-badawczych. Rosja ma być wśród liderów w tym zakresie.

Restrukturyzacja, konkurencyjność, innowacyjność

Wielokrotnie w swoim wystąpieniu prezydent stwierdzał, że Rosja się „umiędzynarodawia” i jest żywotnie zainteresowana współpracą ze wszystkimi krajami świata. Ale żeby

być znaczącym partnerem na arenie międzynarodowej, musi się do tego partnerstwa i jego warunków lepiej niż dotychczas przygotować i przystosować, tak gospodarczo, jak i mentalnie, odejść od stereotypu „autarchii”, który jeszcze w wielu głowach pokutuje do dzisiaj.

A już z całą pewnością dotyczy to rolnictwa, bo Rosja ma 55 proc. zasobów ziemi rolnej świata. Taki wskaźnik podał sam prezydent. W tym bloku tematycznym program akcentuje on trzy istotne kierunki działania: rozwój rolnictwa i wsi, przyjęcie zdecydowanego kursu na rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw, rozwój nauki i techniki jako czynnik wzrostu nowoczesności i konkurencyjności całej gospodarki rosyjskiej.

To nowoczesne branże przemysłu powinny być nośnikiem wzrostu gospodarczego i źródłem dochodów budżetowych, a nie tylko eksport surowców i paliw, w tym ropy naftowej, gazu ziemnego i metali.

Polityczne i społeczne warunki rozwoju

W tym obszarze prezydent zaakcentował pięć jego zdaniem najważniejszych problemów. A zaliczył do nich wielce aktualne, a jeszcze bardziej „wrażliwe” w odbiorze społecznym wewnętrznie kraju, jak i za granicą. Wymienił więc w kolejności:

Widziane z Kraju

- suwerenność kraju, bez separatyzmów regionalno-etynicznych,

- pełną niezależność polityczną, bez ingerencji z zewnątrz w sprawy wewnętrzne Rosji,

- eliminację „kryminału” z obszaru polityki,

- prowadzenie „cywilizowanego” dialogu ze społeczeństwem w ramach obowiązującego prawa,

- równy dostęp do mediów dla wszystkich partii.

Każdy z wymienionych tematów był opatrzonej drobnią ilustracją faktów i komentarzem wyjaśniającym, o co chodzi. A chodzi m.in. o dialogi, które są prowadzone na ulicach i placach w różnych miastach, w tym w Moskwie i w Sanki Petersburgu, z użyciem „niestosownych” hasel i transparentów, podważających politykę obecnej władzy i jej liderów. A „kryminał” w polityce, to przekupstwo, łapówkarstwo, naciski na niektóre struktury władz lokalnych i wymuszanie sprzyjających decyzji, w tym w sprawach gospodarczych.

Politycy powinni służyć interesom publicznym, a nie własnym, prywatnym. Media, to też służba w imię interesów publicznych, a prezentacja poczynań rządu powinna być nie negatywna, a mobilizująca i zachęcająca do podejmowania i realizacji pozytywnych, konstruktywnych działań. A z tym

bywa różnie. Trochę tak, jak w Polsce. Osobnym acz niezwykle ważnym problemem w polityce społecznej będzie wspieranie polityki prorodzinnej i przyrostu naturalnego. Chodzi o zahamowanie spadku liczby ludności o około milion rocznie, a o wzrost, bo popyt na siłę roboczą będzie się zwiększać, zwłaszcza na kadry o wysokich kwalifikacjach zawodowych. Preferowany będzie model rodziny dwa plus trzy. Za trzecie dziecko będą dopłaty, a dla rodziców ulgi bądź gratyfikacje.

Popyt na współpracę

Na tym tle rodzi się uzasadnione pytanie: a co z tego może wynikać dla nas? Na pewno potrzeba bacznego śledzenia konkretnych działań realizacyjnych tego programu.

A to już temat sam w sobie, bo inaczej będzie oceniać polityk, inaczej biznesmen, a inaczej bierny obserwator. Interesująca jest szczególnie problematyka współpracy gospodarczej Polski z Rosją, jako z jednym z naszych partnerów strategicznych, a zwłaszcza w dziedzinie eksportu i inwestycji.

Na pewno powinniśmy być na bieżąco ze znajomością problematyki rolnictwa, bo zarysowany kurs na dynamiczny rozwój tego sektora, może, choć na razie nie musi, wpływać na popyt na nasz eksport rolno-spożywczy.

Rosja staje przed olbrzymim wyzwaniem inwestycyjnym, więc w tej materii nie ma obaw, że nieoczekiwanie zgaśnie popyt na polsko-rosyjską współpracę inwestycyjną.

A ponieważ Rosjanie chcą i będą rozwijać małą i średnią przedsiębiorczość, to możliwości współpracy inwestycyjno-produkcyjnej w tym sektorze mogą i będą zapewne wzrastać.

Mikołaj ONISZCZUK

Ex libris

W świetle dialogu kultur

Nakładem wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego w Warszawie wydano zbiór artykułów naukowych pod redakcją Stanisława Makowskiego i Urszuli Makowskiej oraz Małgorzaty Nesteruk na temat: „Szkice polsko-ukraińskie”; „Szkoła ukraińska” w romantyzmie polskim”.

Do rozdziału „Ujęcia ogólne” weszły artykuły - badania naukowców ukraińskich: Rostysława Radyszewskiego (w języku ukraińskim): „Володимир Гнатюк - дослідник українсько-польської правобережної романтичної літератури”, Володимира Ершова - «Міфологічний топос Правобережжя в мемуаристиці «української школи» польського романтизму»; Julii Bułachowskiej (w języku polskim - polskie

tłumaczenie tekstu ukraińskiego) „Kilka uwag o przestrzeni w utworach przedstawicieli „szkoły ukraińskiej” (Malczewski, Goszczyński, Czajkowski)” oraz Jewhena Nachlika (polskie tłumaczenie tekstu ukraińskiego) „Dziewiętnastowieczni pisarze ukraińscy o „szkole ukraińskiej” w romantyzmie polskim (od Tarasa Szewczenki do Iwana Franki).

W publikacjach autorzy często powołują się na polski i ukraiński materiał źródłowy. Artykuł J. Bułachowskiej jest organicznie powiązany, zarówno z szeregiem zagadnień historyczno-literackich, jak i z teorią literatury (pokaz „przestrzeni”) - aspekty wspólne i odmienne. Książka została wydana bardzo starannie; zawiera szereg ilustracji oraz indeks nazwisk.

J.B.

Mowa grunt myśli naszej

„W DOMU MÓWIMY PO POLSKU”

Rozmowa z prof. Anną FRAJLICH-ZAJĄC, wykładowcą języka i literatury polskiej na Uniwersytecie Columbia w Nowym Jorku.

- Czy trzeba uczyć języka polskiego dzieci, które urodziły się poza granicami Polski?

- Naturalnie, że dzieci powinny się uczyć języka od rodziców. To im pomoże w życiu nawet poza granicami, a ponadto da im poczucie przynależności. Dodatkowo, i w szkole, i na studiach będą mogły ten język zaliczyć jako obcy.

- Co pani radzi rodzicom, których dzieci nie chcą chodzić do polskich szkół sobotnich i nie chcą mówić po polsku w domu?

- Dzieci muszą widzieć atrakcyjność języka. Nie będą chciały się uczyć tylko dlatego, że rodzice im każą. Trzeba dzieciom pokazać znane osobistości, które mówią po polsku: sportowców, piosenkarzy. Wytworzyć atmosferę pozytywnego snobizmu.

- Czy mamy taryfę ulgową, ze względu na miejsce zamieszkania, w dbaniu o poprawność polskiego?

- Nie mamy taryfy ulgowej, ale w Polsce poziom języka też jest dość niski. Nie mamy dobrych przykładów z kraju. Jeżeli chodzi o dzieci natomiast, to nie trzeba zanadto ich poprawiać, bo się zniechęcą. Niech mówią, jak mogą, a potem w konfrontacji z żywym językiem zobaczą to i wyciągną wnioski.

- W jednym z wywiadów powiedziała pani, że język polski jest pani ojczyzną. Czy takie myślenie pomaga w trosce o utrzymanie języka polskiego w rodzinie poza granicami Polski?

- Dla mnie jest, ale to jest indywidualne odczucie.

- Czy popiera pani akcję: „W domu mówimy po polsku”?

- Oczywiście, że popieram! Nauczyć się czegoś w domu zawsze warto. Potem trzeba będzie płacić duże pieniądze!

- Dziękuję za rozmowę!

Rozmawiała: Danuta ŚWIĄTEK

Ogłoszenia

■ Literaturno-muzykalny salon приглашает к сотрудничеству переводчиков польского и др. языков, музыкантов, литераторов. Тел.: 050-072-93-70, 095-915-07-06.

■ Продам, куплю, обменяю, подарю разнообразную литературу (в том числе польскую). Тел.: (044) 424-03-69, 095-915-07-06.

Pod Pegazem

Szlif Mazarina

Kiedy zaczniesz mnie kochać
przeszanę pisać wiersze
Połknę wszystkie kamyki
wrzucone do twojego ogródka
i zacznę podrzucać ci brylanty
o trzydziestu czterech fasetach
a każda z nich będzie
odbijać moją twarz
wydobytą z cienia
w którym mnie zostawiasz
na czas żałoby
po dawnych miłościach
Za ostatni z nich
zafunduję sobie
podwójne dobro:
ławkę z widokiem na kaczki
i twój niebieski kołnierz
pod lewym policzkiem
Możesz mnie strzepywać
ile chcesz
i używać moich brylantów
do puszczenia kaczek
w parkowej sadzawce
I tak wolę twój głos
od świętego spokoju
I tak wolę moje skazy
od szlifów

Ewa Parma

***

Z każdą chwilą
mijanego czasu
wiem jak czuje
się ptak
pozbawiony piór
drzewo bez liści
studnia bez wody
osamotnienie
w chwili gdzie
pustka wypełnia ból
pytań bez odpowiedzi
ślada bez odcisku stopy
mijanie w bezkresnym
światło cieniu
w galaktyce żalu
dlaczego
i po co to wszystko
komu nie wiem
osaczeniem spowodowani czasu
silni a tak krusi
jak dopiero co utworzona tafła lodu
ucieczka przed życiem
być Ikarem w tym wieku
bez skrzydeł
staje się nieludzkim wyczynem

Joanna Wójcik (Śnieżko)

Młodzi twórcy POEZJI

Serce

Spójrzcie, tam wciąż na wschodzie polskie serce bije
Choć nękane przetrwało pośród łąk i lasów
Wyrwane z Ojczyzny wciąż nadzieją żyje
Chce doczekać w pokoju nowych, pięknych czasów

Tylko od nas zależy, czy nie pęknie z bólu
Czy nie zginie w litewskiej, dziwnej nienawiści
Bo przez wieki żyliśmy mając wspólnych królów
A dziś karty historii żar emocji czyści

Dziś wspólna Europa niesnaski zaciera
Więc my dłoń wyciągamy, by zabił rany
Chcemy, by między nami była przyjaźń szczerą
By nas nigdy nie dzielił ból serc podeptanych

Jerzy HYSKA

***

w prawej pióro
lewa liczy
pięć spotkań pięć rozstań
już brak palców

gdzie jesteś
dworce lotniska
buczy w górze samolot
czy w niebie się błyska

autostrady pożegnań
przez kukurydzę przez stepy
a ty jesteś jedna
i jeden los ślepy

Włodzimierz Holsztyński

***

„Nie przemoc nóg kochanie”
jak dobrze mieć do kogo
mówić to proste zdanie
z czułością
cieplem
trwogą

Wanda Dusia Stańczak

TO TYLKO CZAS

mówisz banał a ja - takie życie
każdy świt jeszcze rodzi nadzieję
zanik uczuć to żadne odkrycie
wieczny ból się rozłazi po ciele

tylko wiatr siwe włosy ożywia
coraz łatwiej je dzisiaj policzyć
otumania i myśli porywa
mało w nas pozostało słodczy

mówisz koniec a ja - nie tak prędko
jeszcze błysk w oczach jasno się żarzy
jeszcze mózg wychwytuje piękno
i nie dosyć uśmiechu na twarzy

tylko czas ten najbardziej okrutny
marszczy skórę i kości usztywnia
uświadamia jak wszystko trwa krótko
choć niełatwo do tego się przyznać

Paweł Andrzejewski

***

weź się w garść kobieto
i znajdź nowe miejsce
posłuchaj natury
otwórz swoje serce

weź się w garść mężczyzno
też poszukaj miejsca
kto wie kogo spotkasz
od serca dla serca

wyłącz telewizor
pogaś wszystkie światła
zrozum co to miłość
poczuj piękno świata

jak się już obudzisz
szybując po niebie
nigdy nie powrócisz
nie spojrzysz za siebie

pewnie się spotkacie
gdzieś za horyzontem
czas ruszy od nowa
popłynie spokojniej

Przemysław Olgierd
Piwkowski

Opowiadanie

Stefan ŻEROMSKI

Wąziuchna sandomierska drożyna prowadziła mnie - Bóg ją raczy wiedzieć, dokąd prowadziła... Zapadała niekiedy na dno wąwozu i pełzała na jego dnie, błada z przerażenia wobec wielkich brył gliny, zwieszających się nad nią z groźbą i szyderstwem - to znowu dźwigała się hardo aż na szczyt wzgórze, skąd widać było całą równinę nieprzebraną, leżącą jak ogromny kołacz pszeniczny...

Było popołudnie niedzielne jednego z pierwszych dni września. Powietrze dziwnie czyste pozwalało widzieć najdalej przedmioty z całą wyrazistością ich zarysów. Pola okrywały się już ciemno-

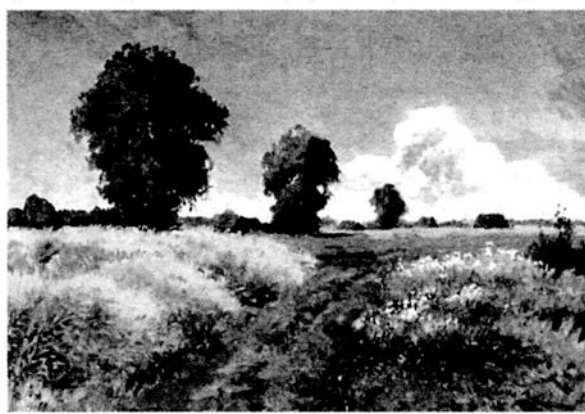
“Ach! gdybym kiedy dożył tej pociechy...” Prawie idylla

szmaragdowym puchem ozimin, dobywających się cieniutkimi źdźbłami, co jak mgła przesłaniały zagony z lekka wygięte, podobne do rąk długich, oplatających w miłosnym uścisku pierś ziemi.

Niekiedy po szczytach okrągłych pagórków, po ziemi popielatej szedł cień chmury i zasępiał twarz ziemi, podobną do spracowanej twarzy chłopca, ale za chwilę uciekał, ściągany jasną smugą słońca. Wtedy wydawało się, że ziemia przeciąga się strudzona, że uśmiecha się i oddaje tej bezmiernej, nieświadomej radości, jaką czuje

człowiek, gdy na progu jego serca staje miłość.

Daleko, daleko w przejrzystych mgłach, niby w ślubnych welonach, wśród zieleni wierzbi i wiklin, na piersiach łąk leżał pas długi, srebrnolity. Jasna to była pani: dumna i piękna - Wisła.

Drożyna zawróciła na prawo. Tuż pod stopami mymi, w głębi wąwozu, tuliła się wieś. Białe chatynki stały obok siebie wzdłuż drogi błotnistej, wysadzonej wierzbami o wielkich rosochatych głowach. Od jednej do drugiej szedł, zataczając się, szary, postarzały płotek z wierzbowych palików powiązanych wikliną. W maleńkich ogródkach pod oknami chat kwitły georginie.

Okna były pootwierane, wieś pusta.

Za trzecią dopiero czy czwartą stodołą usłyszałem głosy. Przeszedłem przez płot i wyjrzałem spoza

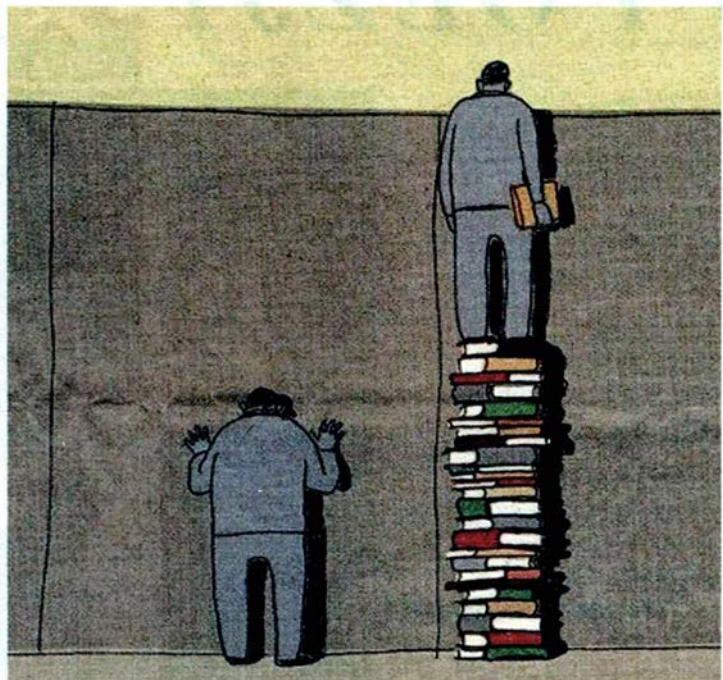
węgła chaty - co oni to tam robią?...

Na trawniku pod lipą rozłożyła się niemal cała gromada: chłopcy leżeli na brzuchach, podpierając brody pięściami, i nacisnąwszy na oczy “kapaluse”, baby i dziewczyny skupiły się opodal i z pobożnym wyrazem twarzy słuchały, wpatrując się w Wicka Dziabasa, co siedział pośrodku na przewróconym wiaderku i... czytał.

- Istna idylla... - pomyślałem - chłopcy przy książce!... Nadzwyczaj poważnie, powoli, monotonicznie drżącym głosem czytał Wicek:

- "...Tu prze-rwał, lecz róg trzy-mał - wszystkim się zdawało, że Woj-ski wciąż gra jescze..."

RYSOWNICY POLSCY

Chciał wysadzić Kreml

Zaszyfrowany list Napoleona Bonaparte'go z 1812 r., w którym wzywał on do wysadzenia Kremla, został sprzedany za 150 tys. euro.

Już w pierwszym werście Napoleon ujawnił swoje zamiary: „Dwudziestego drugiego o trzeciej nad ranem wysadzimy Kreml”.

Warto przypomnieć, że inwazja na Rosję (Druga Wojna Polska) rozpoczęła się 24 czerwca, a zakończyła ok. 25 grudnia 1812 r. klęską Wielkiej Armii. Plany detonacyjne pokrzyżowała Francuzom pogoda. Padający od kilku dni październikowy deszcz rozmoczył materiały wybuchowe podłożone pod bramami i wieżami wjazdowymi, dlatego w powietrze wyleciała jedynie część murów.

✓ Aby być szczęśliwą z mężczyzną trzeba go bardzo dobrze rozumieć i kochać.

✓ Aby być szczęśliwym z kobietą trzeba ją bardzo kochać i nigdy nie próbować zrozumieć.

Między psem i człowiekiem istnieje związek telepatyczny. Bliskość emocjonalna, a nie fizyczna odległość odgrywają tu rolę. Można to sprawdzić w prosty sposób. Poprosić kogoś w domu, by obserwował jak twój pies zachowuje się, gdy zbliżasz się do domu. Najczęściej okaże się, że kilka minut przed twoim przyjazdem, pies drepcze do drzwi i czeka. Psy częściej nawiązują telepatyczną więź z kobietami niż mężczyznami. Aż 85 procent psów czuje telepatyczną więź z ich właścicielami.

Welsh corgi pembroke - „w małym ciele wielki duch!”

„Dziennik Kijowski” można zaprenumerować na pocztę!!!

Індекс передплати 30678. УКРПОШТА

Благодійні внески на підтримку „Дзєннїка Кїївського” просимо перераховувати за реквізитами, які наведені на нашій інтернет-сторінці

www.dk.com.ua

**DZIENNIK
KIJOWSKI**

„Дзєннїк Кїївський”

Реєстр. свід. КВ 19034-7824
від 08.05.2012 р.

ЗАСНОВНИКИ:

Міністерство культури України

Спілка поляків України

Редакція газети „Дзєннїк Кїївський”

WYDAWCA: PRG „Dziennik Kijowski”

Adres redakcji - Адреса редакції

ul. Saksagańskiego 40/85 a, Kijów, 01033
вул. Саксаганського, 40/85а, Київ, 01033

tel./fax: (044) 246 61 39

E-mail: okodk@ukr.net

Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności, nie zamówionych rękopisów nie zwraca i zastrzega sobie prawo do skrótów. Materiały podpisane nie zawsze odpowiadają poglądom redakcji.

Zespół redakcyjny:

Stanisław Panteluk - redaktor naczelny,

Borys Dragin - redaktor,

Andżelika Płaksina - redaktor techniczny,

Eugeniusz Golybard - korespondent,

Eugeniusz Tuzow-Lubański - korespondent,

Stanisław Szewczenko - korespondent,

Adam Jerschina - korespondent,

Mikołaj Oniszczyk - korespondent z Warszawy,

Łarysa Kaszczuk - księgowość.

Numer przygotowało kolegium redakcyjne reprezentujące organizacje polonijne Ukrainy.

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Projekt jest współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych od Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą”.

Hrabia z Hrabinią tańczą na walca na wielkim balu.

- Psst, hrabino, teraz kręcimy się w drugą stronę.

- Dlaczegoż to, mój hrabio?

- Kończy mi się gwint w protezie...

***

Rozmawiają dwaj starsi panowie. Jeden mówi do drugiego:

- Zbliża się wasza rocznica ślubu! Nieprawdaz?

- Tak - odpowiada drugi - i to spora, bo 20.

- Ojej! I co zamierzasz zrobić z tej okazji dla swojej żony?

- Zabiorę ją na wycieczkę do Australii.

- Nieźle, a co zrobisz dla żony z okazji 25 rocznicy ślubu?

- Pojadę i przywiozę ją z powrotem.

***

Wpada mąż do domu i włącza telewizor.

- Zaraz się zaczyna mecz - mówi do żony.

- Ale wynik podawali w radiu - odpowiada żona.

- To nic, nie mów mi.

- Ale ja znam wynik.

- Proszę cię, nie mów mi.

- No dobrze - mówi żona - jak ci tak zależy to nie powiem, ale i tak nie zobaczysz ani jednej bramki...

***

Przesłuchanie świadka w sądzie:

- Na jakiej podstawie świadek utrzymuje, że oskarżony był pijany?

- Bo wykrzykiwał, że nie boi się żony...

***

Pilot: Mamy mało paliwa. Pilnie prosimy o instrukcje...

Wieża: Jaka jest wasza pozycja? Nie ma was na radarze.

Pilot: Stoimy na pasie nr 2 i już całą wieczność czekamy na cysternę.

***

Dwaj kieszonkowcy rozmawiają w celi:

- Widziałeś, jaki świetny zegarek miał mój adwokat?

- Jeszcze nie. Pokaż!

SAVOIR VIVRE

Pamiętaj, że przy stole:

◆ Zapalenie papierosa przy stole, kiedy nie wszyscy zakończyli jedzenie, to błąd niewybaczalny! Podobnie jak rozpoczęcie jedzenia, gdy nie każdy jeszcze otrzymał swoją porcję.

◆ Zawsze najpierw sięgamy po sztucce, które leżą najdalej od talerza. Serwetkę zaś rozkładamy i kładziemy na kolana - nie robimy z niej „śliniaczka!”

◆ Po dekoracje jadalne sięgamy dopiero wtedy, gdy potrawa jest już na naszym talerzu. Inaczej ktoś inny dostanie np. kawałek ciasta oskubany z pysznych orzechów czy migdałów i słusnie poczuje się skrzywdzony.

◆ Do dań rybnych, które tradycyjnie dominują na świątecznym stole, podajemy wino białe wytrawne (schłodzone do 8-10 stopni C). Serwowanie trunków to zadanie gospodarza, który najpierw napętnia kieliszki pań, potem panów, a na końcu swój.

◆ Elegancki mężczyzna nigdy nie rozpina górnego guzika koszuli i nie luzuje krawata. Dobrze też, gdy mankiet koszuli wystaje trochę (1-2 cm) spod rękawa marynarki.

◆ Tylko słodkie pieczywo, kruche ciasteczka i czekoladki bierzemy do ręki. Nigdy ich nie nadgryzamy. Łamiemy. Łamiemy, zatem drożdżówkę i chrust.

◆ Wszystkie ciastka i ciasta jemy za pomocą sztucców deserowych. Tak więc pączki jemy za pomocą widelca i noża. Torty jemy za pomocą łyżeczki, sernik widelczykiem, napoleonkę łyżeczką (krem), wideleczykiem (ciasto) i, niekiedy, nożykiem (gdy trudno ciasto podzielić wideleczykiem).

◆ Każdy gość powinien mieć możliwość swobodnego ruchu przy stole - zarówno podczas konsumpcji, jak i podczas rozmowy przy kończącej wieczór kawie. W tym celu należy przede wszystkim zapewnić odpowiednią przestrzeń, którą określi ustawienie krzesła i zastawy przy stole.

KUCHNIA POLSKA

Pieczone jabłka z żurawiną

W jabłkach znajdują się nie tylko witaminy i minerały, jak beta-karoten, kwas foliowy, wapń, czy magnez, ale również błonnik, który wspomaga i reguluje procesy trawienia.

Składniki: słodkie jabłka, kilka łyżek żurawiny, kilka biszkoptów, lody.

Ucinamy górną część jabłka i łyżeczką pozbywamy się nasion z jego wnętrza. Gdy gniazdo nasienne zostanie wydrążone trzeba bardzo delikatnie ponakłuwać owoc w połowie jego wysokości, a na samym dole wydrążonej dziury położyć biszkopt - dzięki temu jabłko nie popęka w trakcie pieczenia.

Do wnętrza wkładamy żurawinę, a całość posypujemy cukrem i układamy na blasze, wyłożonej papierem. Jabłka należy piec 25 minut w rozgrzanym do 180 stopni piekarniku. Ciepły przysmak można podawać z kulka lodów dla smaku.

Najszczęśliwszym dniem w życiu kobiety, jest dzień jej ślubu. Wstaje i wie w co się ubierze

Газета виходить 2 рази на місяць. Індекс передплати 30678. Передплатити можна протягом року в усіх відділеннях зв'язку України. Передплатна вартість 2,50 грн. на місяць. Роздрібна ціна у продажу - договірна.

Газета надрукована у ТОВ „Антологія”.

Зам. 12-1-13 Тираж 3 500

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

„Zima w Warszawie” - Władysław Chmieliński (1911-1979)

www.dk.com.ua Ul. Saksagańskiego 40/85A
E-mail: okodk@ukr.net Kijów 01033, tel.: (044) 2466139

DZIENNIK KIJOWSKI

2013

Marzec

- 1 Pt Albina, Antoniego
- 2 Sb Heleny, Halszki
- 3 N Maryny, Łucji
- 4 Pn Eugeniusza, Kazimierza
- 5 Wt Adriana, Fryderyka
- 6 Śr Rozy, Wiktora
- 7 Cz Tomasa, Felicji
- 8 Pt **DZIEŃ KOBIET**
- 9 Sb Franciszki, Dominiki
- 10 N Cypriana, Aleksandra
- 11 Pn Benedykta, Konstantego
- 12 Wt Alojzego Bernarda
- 13 Śr Bożeny, Krystyny
- 14 Cz Leona, Martyny
- 15 Pt Longina, Klemensa
- 16 Sb Izabeli, Oktawii
- 17 N Patryka, Zbigniewa
- 18 Pn Cyryla, Edwarda
- 19 Wt Jozefa, Bogdana
- 20 Śr Klaudii, Eugenii
- 21 Cz Ludomira, Benedykta
- 22 Pt Katarzyny, Bogusława
- 23 Sb Pelagii, Feliksa
- 24 N Marka, Gabriela
- 25 Pn Marioli, Wieńczysława
- 26 Wt Larysy, Teodora
- 27 Śr Lidii, Ernesta
- 28 Cz Anieli, Jana
- 29 Pt Wiktorii, Helmuta
- 30 Sb Anieli, Leonarda
- 31 N **WIELKANOC**

Kwiecień

- 1 N **PRIMA APRILIS**
- 2 Pn Władysława, Franciszka
- 3 Śr Ryszarda, Ireny
- 4 Cz Benedykta, Izydora
- 5 Pt Katarzyny, Wincentego
- 6 Sb Izoldy, Ireneusza
- 7 N Mariki, Donata
- 8 N Dionizego, Julii
- 9 Wt Marii, Dymitra
- 10 Śr Michała, Makarego
- 11 Cz Filipa, Leona
- 12 Pt Damiana, Juliusza
- 13 Sb Przemysława, Idy
- 14 N **Bereniki, Waleriana**
- 15 Pn Anastazji, Wacława
- 16 Wt Cecylia, Bernadety
- 17 Śr Roberta Rudolfa
- 18 Cz Alicji, Bogusławy
- 19 Pt Adolfa, Tymona
- 20 Sb Czesława, Agnieszki
- 21 N **Bartosza, Feliksa**
- 22 Pn Kai, Łukasza
- 23 Wt Jerzego Wojciecha
- 24 Śr Aleksego Horacego
- 25 Cz Marka, Jarosława
- 26 Cz Marzeny, Marii
- 27 Sb Ludwika, Piotra
- 28 N **Pawła, Walerii**
- 29 Pn Rity, Donaty
- 30 Wt Mariana, Katarzyny

Maj

- 1 Śr **ŚWIĘTO PRACY**
- 2 Cz **DZIEŃ POLONII
I POLAKÓW ZA GRANICĄ**
- 3 Pt **ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA**
- 4 Sb Moniki, Floriana
- 5 N **Prawosł. WIELKANOC**
- 6 Pn Filipa, Judyty
- 7 Wt Benedykta, Ludomiły
- 8 Śr Stanisława, Wiktora
- 9 Cz **DZIEŃ ZWYCIĘSTWA**
- 10 Pt Izydora, Antoniny
- 11 Sb Igi, Ignacego
- 12 N **Joanny, Achillesa**
- 13 Pn Glorii, Gerwazego
- 14 Wt Bonifacego, Dobiesława
- 15 Śr Zofii, Nadziei
- 16 Cz Andrzeja, Jędrzeja
- 17 Pt Sławomira, Wiktora
- 18 Sb Eryka, Feliksa
- 19 N **ZIELONE ŚWIĄTKI**
- 20 Pn Aleksandra, Bazylego
- 21 Wt Jana, Wiktora
- 22 Śr Heleny, Wiesławy
- 23 Cz Emilii, Iwony
- 24 Pt Joanny, Zuzanny
- 25 Sb Borysława, Grzegorza
- 26 N **Jana, Juliusza**
- 27 Pn Jana, Juliusza
- 28 Wt Jaromira, Emilii
- 29 Śr Magdaleny, Bogumiły
- 30 Cz **BOŻE CIAŁO**
- 31 Pt Anieli, Leona

Czerwiec

- 1 Sb **DZIEŃ DZIECKA**
- 2 N **Erazma, Marianny**
- 3 Pn Leszka, Tamary
- 4 Wt Franciszka, Karola
- 5 Śr Bonifacego, Waltera
- 6 Cz Norberta, Nikifora
- 7 Pt Wiesława, Roberta
- 8 Sb Maksyma, Wyszelsława
- 9 N **Anny, Felicjana**
- 10 Pn Bogumiła, Małgorzaty
- 11 Wt Daniela, Radosława
- 12 Śr Janiny, Jana
- 13 Cz Lucjana, Antoniego
- 14 Pt Bazylego, Elizy
- 15 Sb Wita, Jolanty
- 16 N **Aliny, Benona**
- 17 Pn Alberta, Ignacego
- 18 Wt Marka, Elżbiety
- 19 Śr Gerwazego, Protazego
- 20 Cz Diny, Bogny
- 21 Pt Alicji, Alojzego
- 22 Sb **Prawosł. TRÓJCA**
- 23 N **Wandy, Zenona**
- 24 Pn Jana, Danuty
- 25 Wt Lucji, Wilhelma
- 26 Śr Jana, Pawła
- 27 Cz Maryli, Władysława
- 28 Pt **DZIEŃ KONSTYTUCJI UKRAINY**
- 29 Sb Piotra, Pawła
- 30 N **Emilii, Lucyny**

„Widok Wawelu od północnego zachodu, staw na groblach i przystań flisaków na Wiśle” - Jan Nepomucen Głowacki (1802-1847)

www.dk.com.ua

Ul. Saksagańskiego 40/85A

E-mail: okodk@ukr.net

Kijów 01033, tel.: (044) 2466139

Lipiec

- 1 Pn Haliny, Mariana
- 2 Wt Jagody, Urbana
- 3 Śr Jacka, Anatola
- 4 Cz Malwiny, Juliana
- 5 Pt Marii, Antoniego
- 6 Sb Dominiki, Teresy
- 7 N Benedykta, Cyryla
- 8 Pn Adriany, Eugeniusza
- 9 Wt Lukrecji, Weroniki
- 10 Śr Weroniki, Filipa
- 11 Cz Ołgi, Kaliny
- 12 Pt Jana, Brunona
- 13 Sb Ernesta, Małgorzaty
- 14 N Bonawentury, Franciszka
- 15 Pn Dawida, Henryka
- 16 Wt Eustachego, Marii
- 17 Śr Anety, Bogdana
- 18 Cz Emila, Erwina
- 19 Pt Wincentego, Marcina
- 20 Sb Czesławy, Fryderyka
- 21 N Daniela, Dalidy
- 22 Pn Marii, Magdaleny
- 23 Wt Bogny, Apolinarego
- 24 Śr Kingi, Krystyny
- 25 Cz Walentyny, Krzysztofa
- 26 Pt Anny, Mirosławy
- 27 Sb Celestyna, Lili
- 28 N Aidy, Innocentego
- 29 Pn Olafa, Marty
- 30 Wt Julity, Piotra
- 31 Śr Ignacego, Lubomira

Sierpień

- 1 Cz Alfonsa, Nadii
- 2 Pt Kariny, Gustawa
- 3 Sb Lidii, Augusta
- 4 N Dominika, Jana
- 5 Pn Marii, Oswalda
- 6 Wt Sławy, Jakuba
- 7 Śr Klaudii, Kajetana
- 8 Cz Cypriana, Dominika
- 9 Pt Romana, Ryszarda
- 10 Sb Bogdana, Borysa
- 11 N Klary, Lidii
- 12 Pn Lecha, Euzebil
- 13 Wt Diany, Hipolita
- 14 Śr Alfreda, Euzebusza
- 15 Cz **WNIEBOWZİCİE NMP
DZIEŃ WOJSKA POLSKIEGO**
- 16 Pt Stefana, Rocha
- 17 Sb Anity, Elizy
- 18 N Ilony, Klary
- 19 Pn Jana, Bolesława
- 20 Wt Bernarda, Samuela
- 21 Śr Franciszka, Joanny
- 22 Cz Marii, Cezarego
- 23 Pt Rozy, Apolinarego
- 24 Sb **DZIEŃ NIEPODLEGŁOŚCI
UKRAINY**
- 25 N Luizy, Ludwika
- 26 Pn Marii, Zefiry
- 27 Wt Moniki, Cezarego
- 28 Śr Patrycji, Wyszomira
- 29 Cz Beaty, Jana
- 30 Pt Róży, Szczęsnego
- 31 Sb Izabeli, Ramony

DZIENNIK KIJOWSKI

2013

Wrzesień

Październik

Listopad

Grudzień

- 1 N Bronisławy, Idziego
- 2 Pn Juliana, Stefana
- 3 Wt Izabeli, Szymona
- 4 Śr Bartłomieja, Przemysława
- 5 Cz Doroty, Wawrzyńca
- 6 Pt Beaty, Eugeniusza
- 7 Sb Reginy, Melchiora
- 8 N Marii, Adriany
- 9 Pn Piotra, Sergiusza
- 10 Wt Łukasza, Mikołaja
- 11 Śr Jacka, Dagny
- 12 Cz Radzimira, Gwidona
- 13 Pt Eugenii, Aureliusza
- 14 Sb Roksana, Bernarda
- 15 N Albina, Pnikodema
- 16 N Edyty, Kornela
- 17 Wt Franciszka, Wierzy
- 18 Śr Irmę, Jozefa
- 19 Cz Januarego, Konstancji
- 20 Pt Renaty, Ostapa
- 21 Sb Jonasza, Mateusza
- 22 N Tomasza, Maurycego
- 23 Pn Bogusława, Tekli
- 24 Wt Gerarda, Teodora
- 25 Śr Aurelii, Ładysława
- 26 Cz Justyny, Cypriana
- 27 Pt Damiana, Amadeusza
- 28 Sb Luby, Wacława
- 29 N Michała, Michaliny
- 30 Pn Wierzy, Honoriusza

- 1 Wt Danuty, Remigiusza
- 2 Śr Teofila, Dinozji
- 3 Cz Teresy, Hellodora
- 4 Pt Rozalii, Edwina
- 5 Sb Igora, Flawii
- 6 N Artura, Brunona
- 7 Pn Marii, Marka
- 8 Wt Pelagii, Brygidy
- 9 Śr Arnolda, Dionizego
- 10 Cz Pauliny, Franciszka
- 11 Pt Emila, Aldony
- 12 Sb Eustachego, Maksymiliana
- 13 N Gerarda, Edwarda
- 14 Pn **DZIEŃ NAUCZYCIELA**
- 15 Wt Teresy, Jadwigi
- 16 Śr Gawła, Florentyny
- 17 Cz Małgorzaty, Wiktora
- 18 Pt Juliusza, Łukasza
- 19 Sb Pelagii, Piotra
- 20 N Ireny, Jana
- 21 Pn Urszuli, Hilarego
- 22 Wt Filipa, Korduli
- 23 Śr Marleny, Seweryna
- 24 Cz Rafała, Marcina
- 25 Pt Daril, Wilhelminy
- 26 Sb Lucjana, Ludmiły
- 27 N Iwony, Sabiny
- 28 Pn Szymona, Tadeusza
- 29 Wt Euzebil, Wioletty
- 30 Śr Zenobii, Przemysława
- 31 Cz Urbana, Saturnina

- 1 Pt **WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH**
- 2 Sb **ZADUSZKI**, Bożydara
- 3 N Sylwii, Huberta
- 4 Pn Karola, Olgierda
- 5 Wt Elżbiety, Sławomira
- 6 Śr Feliksa, Leonarda
- 7 Cz Antoniego, Żytomira
- 8 Pt Sewera, Hadriana
- 9 Sb Ursyna, Teodora
- 10 N Leny, Ludomira
- 11 Pn **ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI
POLSKI**
- 12 Wt Renaty, Witolda
- 13 Śr Mikołaja, Stanisława
- 14 Cz Rogera, Serafina
- 15 Pt Alberta, Leopolda
- 16 Sb Gertrudy, Edmunda
- 17 N Grzegorza, Salomei
- 18 Pn Romana, Klaudyny
- 19 Wt Elżbiety, Seweryna
- 20 Śr Anatola, Sędzimira
- 21 Cz Janusza, Konrada
- 22 Pt Marka, Cecylii
- 23 Sb Adeli, Klemensa
- 24 N Flory, Emmy
- 25 Pn Katarzyny, Erazma
- 26 Wt Delfiny, Sylwestra
- 27 Śr Waleriana, Wirgiliusza
- 28 Cz Lesława, Zdzisława
- 29 Pt Błażeja, Saturnina
- 30 Sb **ANDRZEJKI**, Justyny

- 1 N Natalii, Eligiusza
- 2 Pn Pauliny, Ksawerego
- 3 Wt Franciszka, Ksawerego
- 4 Śr Barbary, **BARBÓRKA**
- 5 Cz Sabiny, Henryka
- 6 Pt Mikołaja, **MIKOŁAJKI**
- 7 Sb Marcina, Ambrożego
- 8 N Marii, Światosława
- 9 Pn Nataszy, Leokadii
- 10 Wt Julii, Daniela
- 11 Śr Danuty, Waldemara
- 12 Cz Dagmary, Aleksandry
- 13 Pt Lucji, Otylii
- 14 Sb Alfreda, Izydora
- 15 N Niny, Celiny
- 16 Pn Albiny, Zdzisławy
- 17 Wt Olimpii, Łazarza
- 18 Śr Gracjana, Bogusława
- 19 Cz Gabrieli, Dariusza
- 20 Pt Bogumiły, Dominika
- 21 Sb Tomasza, Tomisława
- 22 N Zenona Honoraty
- 23 Pn Wiktorii, Sławomiry
- 24 Wt **WIGILIA Adama, Ewy**
- 25 Śr **BOŻE NARODZENIE**
- 26 Cz Jana, Żanety
- 27 Pt Teofili, Godzisława
- 28 Sb Jana, Maksyma
- 29 N Dawida, Tomasza
- 30 Pn Irminy, Eugeniusza
- 31 Wt Mariusza, Sylwestra